

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO
A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HÁJSKE
2014-2020**

Schválený OcZ dňa 9.10.2014, uznesením č. 177/6/2014

Obsah

Slovník termínov	3
Úvod	4
1 Analytická časť	5
1.1 História obce.....	5
1.2 Poloha.....	6
1.3 Vývoj počtu obyvateľov obce	7
1.4 Prírodné podmienky	8
1.5 Štruktúra obyvateľstva	9
1.6 Technická infraštruktúra.....	13
1.7 Sociálna infraštruktúra	16
1.8 Vplyv miestnej samosprávy na ekonomický rozvoj obce	19
1.9 Názory a požiadavky občanov na budúci rozvoj obce	20
1.10 SWOT Analýza.....	23
2 Strategická časť	25
2.1 Vízia rozvoja obce	25
2.2 Strom problémov.....	25
2.3 STROM PROBLÉMOV	26
2.4 Strom cieľov.....	27
2.5 Akčný plán	29
2.6 Merateľné ukazovatele.....	30
3 Záver.....	33

SLOVNÍK TERMÍNOV

Aktivita – činnosť, ktorá musí byť vykonaná, aby boli dosiahnuté ciele.

Cieľ – predstavuje stav, ktorý je potrebné dosiahnuť. Väčšinou je zameraný na elimináciu problémov a prekážok.

Ekonomický rozvoj – predstavuje zvyšovanie životnej úrovne a blahobytu lokálneho obyvateľstva.

Ide o dlhodobý proces vzťahujúci sa na súhrn ekonomických a sociálnych štruktúr.

Faktory rozvoja – predstavujú existujúce alebo budúce impulzy, ktoré zmierňujú identifikované disparity.

Implementácia – časť projektového cyklu, v ktorom sa program/projekt realizuje

Merateľný ukazovateľ – predstavuje nástroj na meranie dosiahnutia cieľa, mobilizácie zdrojov, dosiahnutie výsledkov.

Merateľný ukazovateľ dopadu – vyjadruje následky projekty alebo program prekračujúce rámec bezprostredných účinkov pomoci.

Merateľný ukazovateľ výsledku – zobrazuje priame a okamžité účinky intervencií, tzn. Výsledky, ktoré priniesol daný program alebo projekt.

Merateľný ukazovateľ výstupu - vyjadruje prácu, služby a tovary, ktoré boli spolufinancované NFP počas realizácie aktivít projektu vyjadrené z finančného alebo vecného hľadiska na úrovni opatrenia/prioritnej osi/operačného programu.

Miestna akčná skupina – predstavuje verejno-súkromné partnerstvá, v ktorých sú zastúpené miestne komunity, podnikatelia, verejná správa, poľnohospodárske a lesnícke subjekty, mladí ľudia, ženy a iní dôležití aktéri na miestnej úrovni. Podmienkou je, aby zástupcovia súkromného sektora (vrátane mimovládnych organizácií) tvorili minimálne 50% partnerstva.

Miestna akčná skupina vzniká ako neformálne partnerstvo kľúčových subjektov verejného a súkromného sektora, ktoré pôsobia v území a sú registrované ako občianske združenia (zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov).

Národný strategický referenčný rámec – predstavuje strategický dokument, v ktorom sú stanovené národné priority spolufinancované z Kohézneho a Štrukturálnych fondov.

Nomenklatúrna územná štatistická jednotka NUTS – predstavuje základ pre vymedzenie plánovacích regiónov.

Partnerstvo – dobrovoľný vzťah dvoch alebo viacerých subjektov, ktorí spoločným postupom naplňajú určitý cieľ, pričom nejde o vzťah nadriadenosti a podriadenosti .

Programovanie – špecifický proces plánovania niečoho, čo bude navrhnuté.

Potenciál vidieka – súbor ľudských, prírodných, ekonomických, infraštruktúrnych daností využiteľných pre jeho dlhodobý rozvoj.

Program – je koncepčný dokument, ktorý je spracovaný za dosiahnutím určitého cieľa.

Programové obdobie -

Projekt – nástroj na plnenie programu, prostredníctvom ktorého sa riešia identifikované problémy a dosahujú stanovené ciele.

Regionálny rozvoj – predstavuje súbor sociálnych, hospodárskych, kultúrnych a environmentálnych procesov a vzťahov, ktoré prebiehajú v regióne a ktoré prispievajú k zvyšovaniu jeho konkurencieschopnosti, trvalému hospodárskemu rozvoju, sociálnemu rozvoju a územnému rozvoju a k vyrovnávaniu hospodárskych rozdielov a sociálnych rozdielov medzi regiónmi

SWOT Analýza – je nástrojom strategického plánovania, v rámci ktorého sa hodnotia silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia v danom projekte.

Trvalo udržateľný rozvoj – predstavuje horizontálnu prioritu na úrovni NSRR, ktorej cieľom je zabezpečiť, aby výsledný efekt intervencií, ktoré sú financované v rámci NSRR synergicky podporoval TUR v environmentálnej, sociálnej a ekonomickej zložke v súlade s cieľmi jej stratégie.

Vízia – načrtáva predstavu o budúcom smerovaní miest a obcí.

ÚVOD

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja miest a obcí predstavuje strednodobý strategický dokument preukazujúci súlad s rozvojovou stratégiou obce. Tento dokument využíva strategické plánovanie ako základný nástroj riadenia, ktorý je nastavený na plnenie stanovených cieľov. Strategické plánovanie predstavuje koordináciu činností súvisiacich s plánovaním, realizáciou, vyhodnocovaním projektov, ktoré sú určené pre regionálny rozvoj.

PHSR vymedzuje kľúčové problémy obce a prostredníctvom navrhnutých aktivít realizuje adekvátne riešenia smerujúce k ekonomicky udržateľnému rozvoju. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja taktiež predstavuje efektívny nástroj nielen na získanie podpory, ale ponúka prehľad o tom, čo sa v obci pripravuje, ako bude obec a jej obyvatelia v budúcnosti smerovať. Vypracovanie samotného Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce vychádza zo Zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2009. V neposlednom rade k vypracovaniu prispievajú aj zmeny v legislatíve, alebo zmeny v požiadavkách obyvateľstva

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja sa skladá z dvoch častí z analyticko-strategickej a programovej časti. Súčasťou analyticko-strategickej časti je audit zdrojov nachádzajúcich sa v sledovanom území. Na základe zistených skutočností sa vytvorí stratégia, ktorá determinuje ďalší rozvoj obce.

Programová časť bezprostredne nadväzuje na analyticko-strategickú časť. Obsahom programovej časti sú definované opatrenia a aktivity, ktoré prispievajú k napĺňaniu cieľov vytvorenej stratégie a vytvárajú určitý rámec podpory na území.

Na základe tohto strategického dokumentu obec pri výkone svojej činnosti v rámci nadobudnutých informácií o priestorovej a sociálnoekonomickej štruktúre zabezpečuje aktívne riadenie rozvoja územia, vyjadruje sociálne a ekonomické záujmy občanov a zároveň pritom rešpektuje kritériá trvalo udržateľného rozvoja.

Vypracovanie PHSR obce Hájske vychádza nielen zo zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, ale aj z potreby obce zabezpečiť rozvojovú politiku a reagovať na požiadavky dotýkajúce sa všetkých oblastí života ľudí v novom programovom období 2014-2020.

„Tento program je otvorený dokument, možno doň operatívne vstupovať, reagovať tak na nové požiadavky a potreby. Verím, že sa stane dobrou rukoväťou pre všetkých, ktorí vidia svoju budúcnosť v našej obci.“

Jozef Matušica, starosta obce

1 ANALYTICKÁ ČASŤ

Obec Hájske - Základné informácie o obci

Starosta	<i>Obyvateľov</i>	1 310 (k 31.12.2013)
Jozef Matušica	<i>Mužov / Žien</i>	614 / 696
Obecný úrad	<i>Rozloha</i>	14 km ²
č. 410, Hájske, 951 33	<i>Hustota</i>	93 obyv./km ²
Kontakt	<i>Nadmorská výška</i>	126 m.n.m.
Tel: 037/781 90 84	<i>Prvá zmienka</i>	1113
E-mail: obec@hajske.sk	<i>Okres</i>	Okres Šaľa
Pošta: 951 33 Hájske	<i>Kraj</i>	Nitriansky kraj

1.1 HISTÓRIA OBCE

Prvá písomná zmienka o Hájskom pochádza z roku 1113, a obec sa v nej spomína pod názvom *Copusde* ako majetok [Nitrianskeho hradu](#). Obec následne vystriedala viacerých majiteľov : Baloghovci, Nagyovci, Turcsányiovci, Bangyáovci, Starhembergovci, Esterháziovci ,Orczyovci a iní. Pomenovanie obce sa v priebehu ďalších storočí menilo.

V roku 1270 sa uvádza názov *Kopusd*, v roku 1773 *Köpösd* a v roku 1786 dokonca aj **ne-mecky** znejúci variant *Köppesd*. Začiatkom 19. storočia sa uvádzali tri názvy *Köpösd*, *Kepessd*, *Kepežd* a od roku 1867 už len maďarská verzia *Köpösd*.

Súpis z roku 1715 udáva, že v Hájskom sa v tom čase nachádzalo 21 domácností. Ďalšia štatistika z roku 1751 tu vykazovala trvalý pobyt 109 rodín. Písomné pramene z roku 1787 dokumentujú 143 domov a 709 obyvateľov, v roku 1828 sa spomína 123 domov a 861 obyvateľov. V uhorskom geografickom lexikóne z roku 1851 sa obec spomína ako prevažne slovenská s 858 obyvateľmi. Štatistika z roku 1910 vykazovala v Hájskom 1289 obyvateľov, z toho bolo 1215 Slovákov, 34 Maďarov, 26 Nemcov a 14 obyvateľov inej, resp. nezistenej národnosti. Zaoberali sa poľnohospodárstvom, najmä pestovaním cukrovej repy a kukurice. V r. 1910 tu založili úverové družstvo.

V rokoch 1922, 1931, 1932 a 1933 bol na veľkostatku štrajk poľnohospodárskych robotníkov, v r. 1936 protiexekučná vzbura.

Po prvej svetovej vojne pripadla obec na základe [Trianonskej mierovej zmluvy Československej republiky](#). V medzivojnovom období sa používal čiastočne poslovenčený názov *Kepežd*. V novembri 1938 po [Viedenskej arbitráži](#) pripadla obec Maďarsku, no po vyjednávaní o výmene obcí sa Hájske dostalo späť do teritória Česko-Slovenska. V roku 1948 došlo k zmene názvu obce na *Dverníky* a o tri roky neskôr bol názov opätovne zmenený do súčasnej podoby Hájske. Aj v tomto prípade ide o historický základ pomenovania. Územie, na ktorom sa totiž obec nachádza, bolo pôvodne pokryté hájmi, údajne v rámci poľovačiek hodne navštevovaných šľachtickou honoráciou.

Objekty pamiatkového fondu :

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky v riešenom území eviduje nasledovnú nehnuteľnú národnú kultúrnu pamiatku:

Kostol sv. Barbory, č. ÚZPF 1420, empírový, rok vzniku 1841

1.2 POLOHA

Obec Hájske je situovaná 26 km na západ od mesta Nitra v Podunajskej nížine na juhozápadnom okraji Nitrianskej pahorkatiny.

Nadmorská výška obce je 126 m n. m. Katastrálne územie má rozlohu 1407 ha. Odlesnený, rovinný až pahorkatinový chotár tvoria treťohorné uloženiny, v severovýchodnej časti s vrstvou spraše. Z pôd prevažuje úrodná černoziem. Samotné pôdne a klimatické podmienky určujú poľnohospodársky charakter obce.

Zemepisné súradnice: 48° 15' 13" N, 17° 52' 7" E

Obec z hľadiska vzťahov k vyššej územnej jednotke patrí do spádového územia sídla obvodného významu - Šaľa. Obec Hájske susedí s katastrami obcí: Báb, Jarok, Horná Kráľová, Šoporňa, Pata.

Významnú úlohu zohrá obec hlavne v oblasti poskytovania obytných možností a stavebných pozemkov a tiež atraktívneho bývania. Dôležitá je aj poľnohospodárska, pestovateľská a chovateľská produkcia.

1.2.1 PODOBNÉ OBCE V OKOLÍ PODĽA POČTU OBYVATEĽOV

Obec Žihárec	1691 obyvateľov
Obec Kráľova nad Váhom	1725 obyvateľov
Obec Dlhá nad Váhom	886 obyvateľov
Obec Horná Kráľova	1788 obyvateľov
Obec Diakovce	2300 obyvateľov
Obec Trnovec nad Váhom	2742 obyvateľov

1.2.2 OBCE V OKOLÍ PODĽA VZDIALENOSTI

do 10 km -	Obec Horná Kráľova, Obec Báb, Obec Pata, Obec Šoporňa, Obec Močenok
do 15 km -	Obec Dolná Streda, Obec Dlhá nad Váhom, Obec Šalgočka, Obec Rumanová, Obec Zemianske Sady, Obec Pusté Sady, Obec Veľké Zálužie, Obec Šintava, Obec Jarok, Obec Váhovce
do 20 km -	Obec Dvorníky, Obec Rišňovce, Obec Vinohrady nad Váhom, Obec Veľká Mača, Obec Sasinkovo, Obec Alekšince, Obec Lehota, Obec Gáň, Obec Cabaj – Čápor, Obec Kajal, Obec Trnovec nad Váhom, Obec Topoľnica, Obec Kráľova nad Váhom, Mesto Sereď, Mesto Galanta, Mesto Šaľa

1.2.3 MIKROREGIONÁLNA SPOLUPRÁCA

Obec Hájske je členom mikroregiónu Via Románium. Mikroregión bol založený v máji 2005 spolu s Regionálnou rozvojovou agentúrou v Šali. Prvoradý cieľ mikroregionálneho združenia je spoločné investovanie domácich a zahraničných zdrojov v regióne, rozvoj mikroregionálnej spolupráce a zviditeľniť región. Ďalej je členom mikroregiónu Renováció.

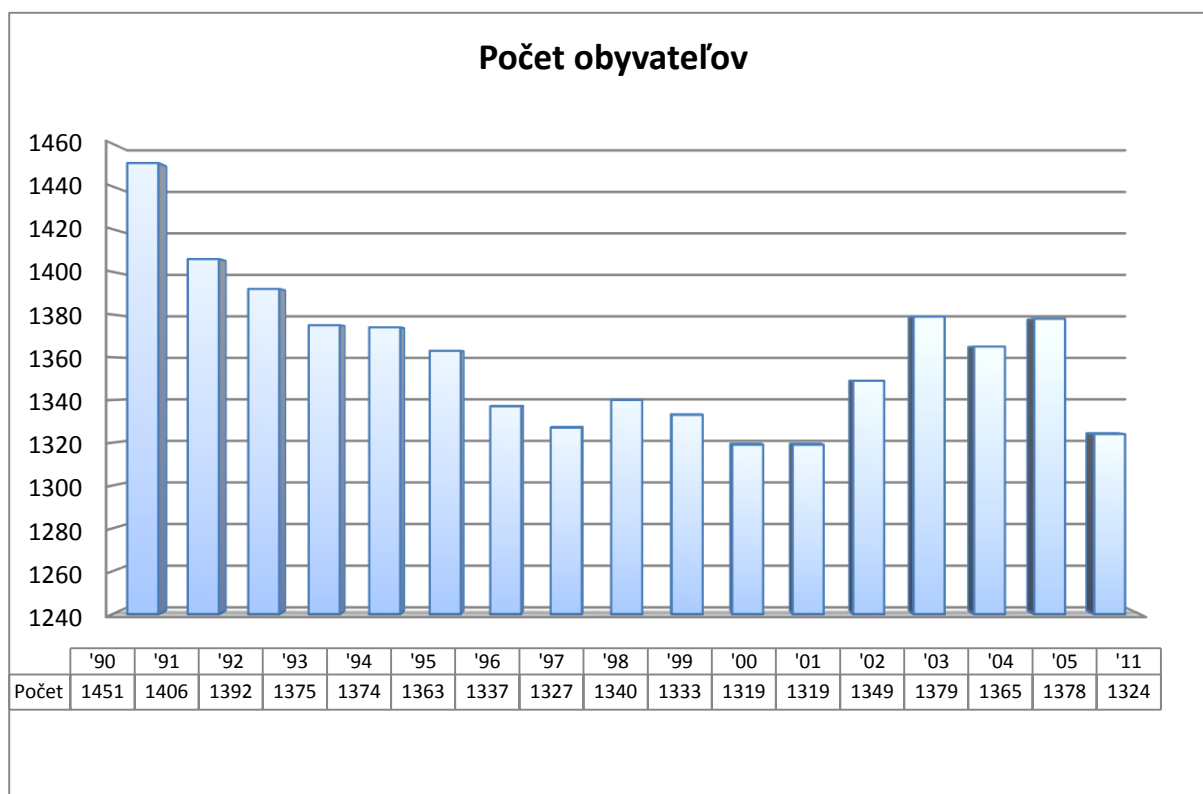
Do mikroregiónu Via Románium patria obce Hájske, Dlhá nad Váhom, Horná Kráľova, Močenok, Selice a Trnovec nad Váhom. Združenie sa uchádza každý rok o dotáciu NSK.

OBEC HÁJSKE

1.3 VÝVOJ POČTU OBYVATEĽOV OBCE

Základným cieľom v celkovom vývoji obyvateľstva obce je vytváranie podmienok pre priaznivý demografický vývoj a ďalší postupný nárast a kvalitu štruktúry zástavby obce.

V celkovom vývoji počtu obyvateľov obce sa uvažuje s nárastom tak, aby sídelná veľkosť obce bola v horizonte návrhového obdobia vo veľkostnej kategórii, ktorá umožní riešiť komplex kvalitnej občianskej vybavenosti tak, aby bol v obci zabezpečený komfortný život vidieckeho sídla bez dennej –potreby dochádzania za vybavenosťou do miest. Vzhľadom na pretrvávajúci trend migrácie obyvateľstva z miest do obcí sa v závere výhľadového obdobia počíta s nárastom počtu obyvateľov.

Sledovaním dlhodobého vývoja počtu obyvateľov zaznamenáva obec Hájske klesajúci trend do roku 2001. Od roku 1996 po rok 2001 bol počet obyvateľov v hranici 1 337 - 1340 obyvateľov. Od roku 2002 obec zaznamenáva väčší ročný prírastok obyvateľov v priemere o 14,3 obyvateľov. V roku 2005 bol počet obyvateľov obce na úrovni 1378 obyvateľov. Prirodzený prírastok obce možno hodnotiť negatívne, čiže prevláda počet zosnulých oproti narodeným s výnimkou rokov 2003 a 2005. Pozitívne možno hodnotiť migračné saldo, kde záporné hodnoty sú vykázané len za roky 1998 a 2004.

1.4 PRÍRODNÉ PODMIENKY

Obec Hájske leží v Podunajskej nížine, na juhozápadnom okraji Nitrianskej pahorkatiny, v plytkej doline Dlhého kanála. Podložie tvoria panónske sedimenty so silnou sprašovou pokrývkou.

Väčšina územia je odlesnená a intenzívne poľnohospodársky využívaná.

Celé katastrálne územie obce sa v zmysle Zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z. z. nachádza v 1. stupni ochrany (§ 12), nenachádzajú sa v ňom maloplošné ani veľkoplošné chránené územia. Osobitné ustanovenia zákona č. 543/2002 Z. z. sú venované podmienkam pre tvorbu súvislej európskej sústavy chránených území NATURA 2000, ktorých súčasťou sú aj tzv. biotopy európskeho významu.

V katastri obce Hájske sa nachádza významné územie európskeho významu Bačove slaniská. Toto územie zasahuje aj do katastra obce Horná Kráľova. Územie spadá do 3. stupňa ochrany z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Vnútrozemské slaniská a slané lúky(1340) a Panónske slané stepi a slaniská (1530).

Chránené druhy rastlín sa v k. ú. Hájske vyskytujú iba na lokalite Bačove slaniská. Pri terénnom výskume tu boli zistené 2 taxóny zaradené do Vyhlášky č. 24/2003 Z.z. k Zákonom o ochrane prírody a krajiny.

Na viacerých lokalitách záujmového územia Hájske sa zistil výskyt chránených druhov živočíchov. Spolu ide o 6 druhov európskeho významu a 7 druhov národného významu podľa Zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. V území je tiež niekoľko lokalít biotopov európskeho a národného významu.

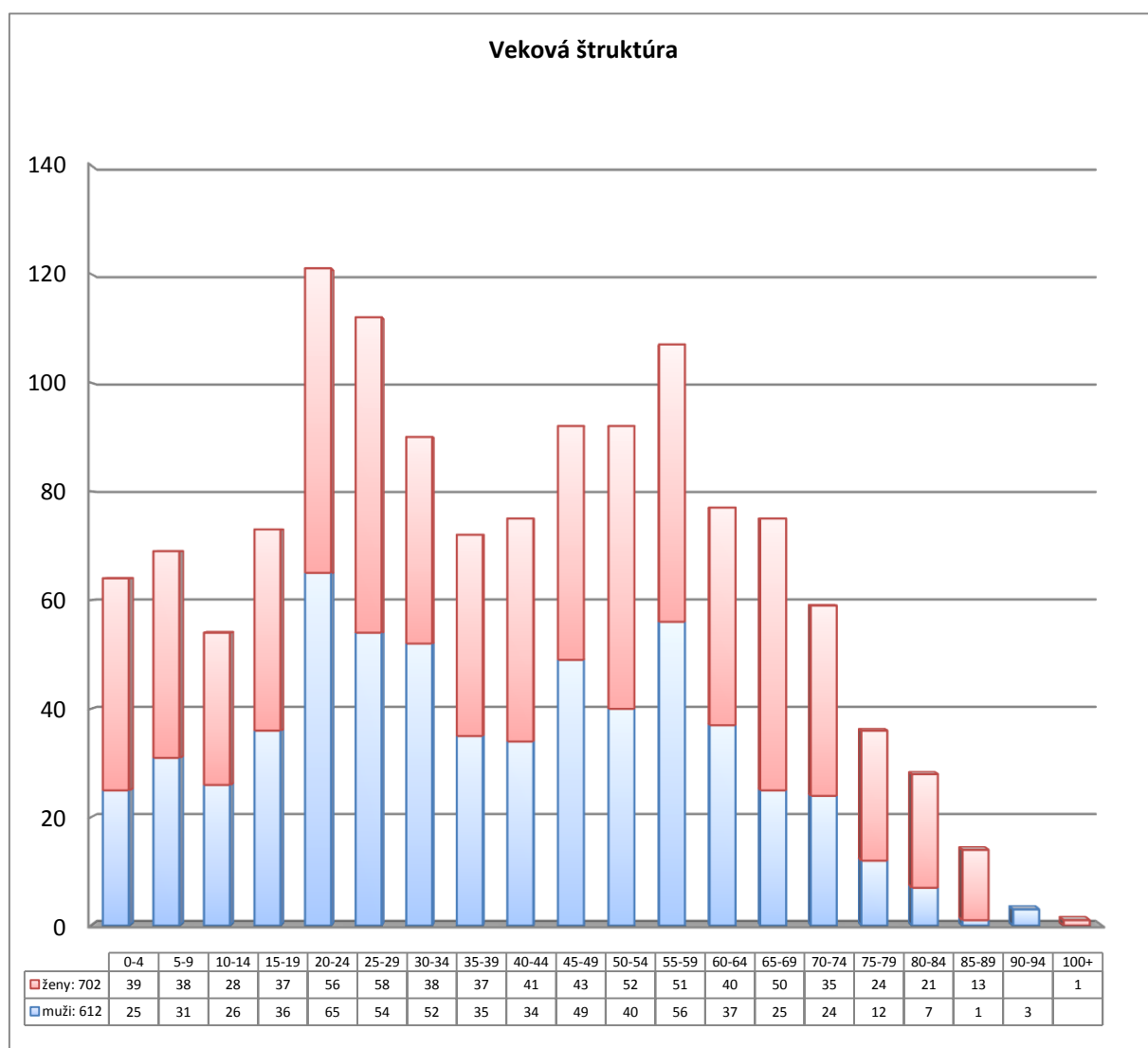
1.4.1 VYUŽITIE ÚZEMIA

Kataster obce sa rozprestiera na 1 407 ha. Z pôd nachádzajúcich sa v obci prevažuje úrodná čiernozem. Poľnohospodárska pôda v obci predstavuje 92% z celkového katastrálneho územia, nepoľnohospodárska 8%

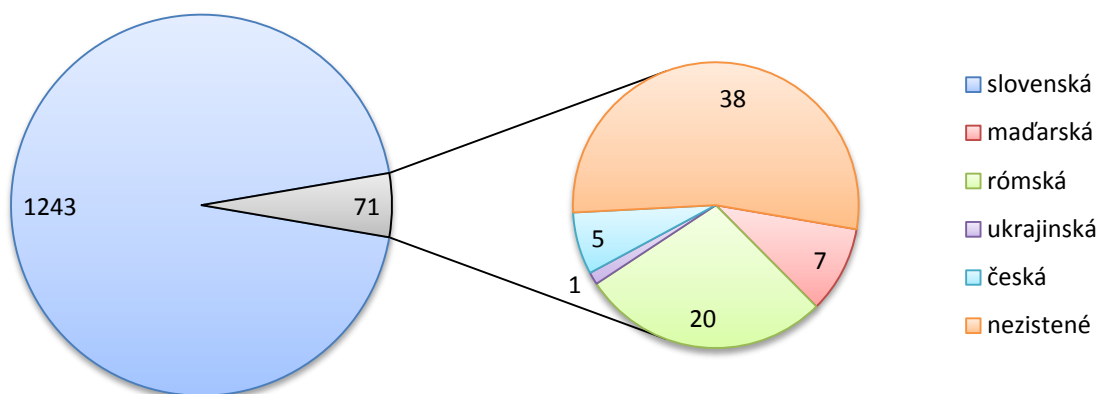
1.4.2 VYUŽITIE PÔDNEHO FONDU

Poľnohospodárska pôda (ha)	Orná pôda	1110,3
	Trvalé kultúry	93,3
	TTP	92,9
	Spolu	1296,5
Nepoľnohospodárska pôda (ha)	Lesná pôda	3,9
	Vodná plocha	22,1
	Zastav. pôda	68,6
	Ostatná pôda	15,6
	spolu	110,2
Spolu v ha		1406,7

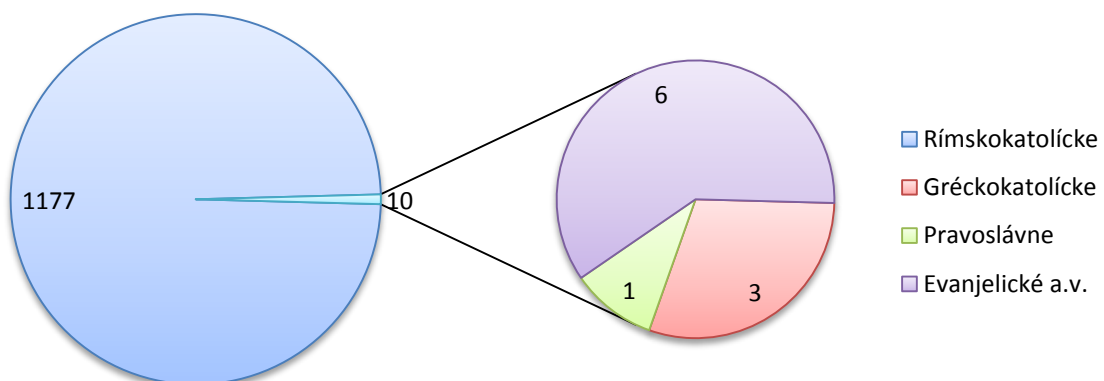
1.5 ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

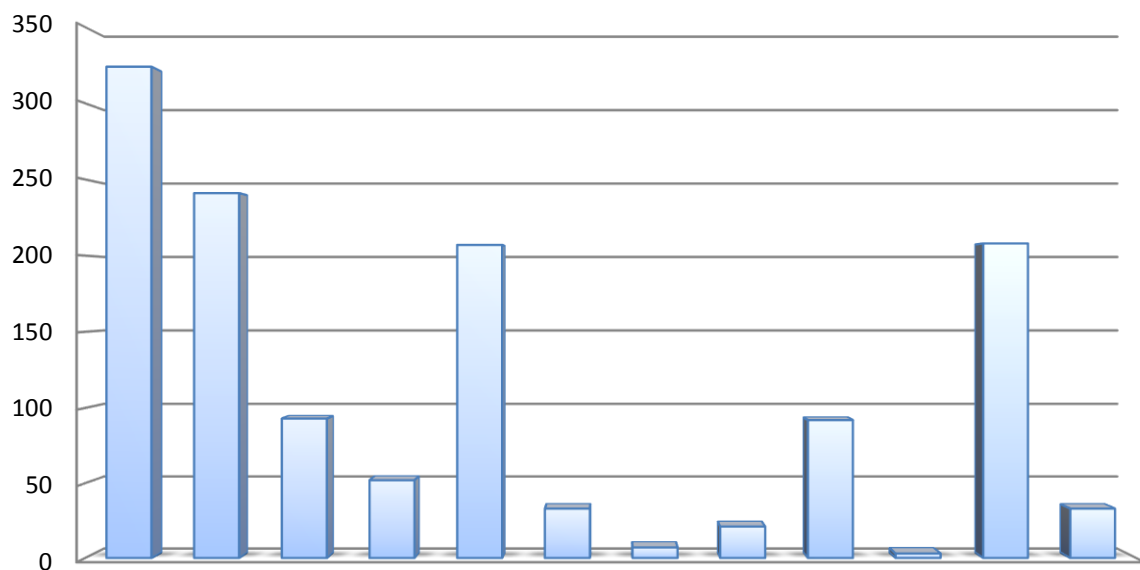
Národnosť

Vierovyznanie

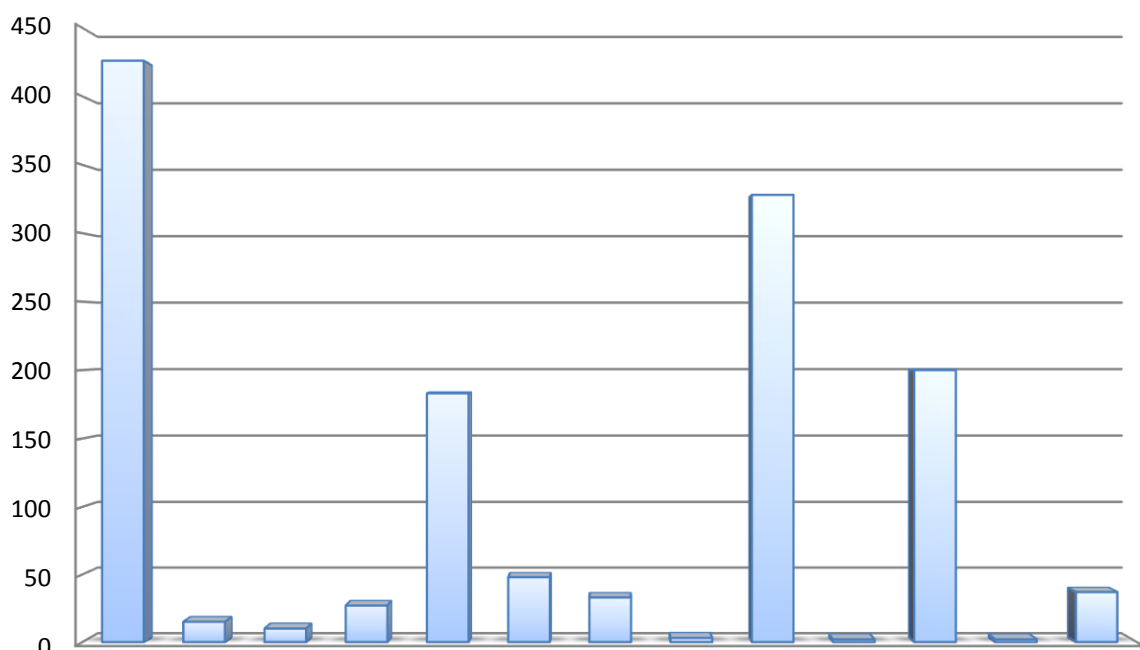

Vzdelanie

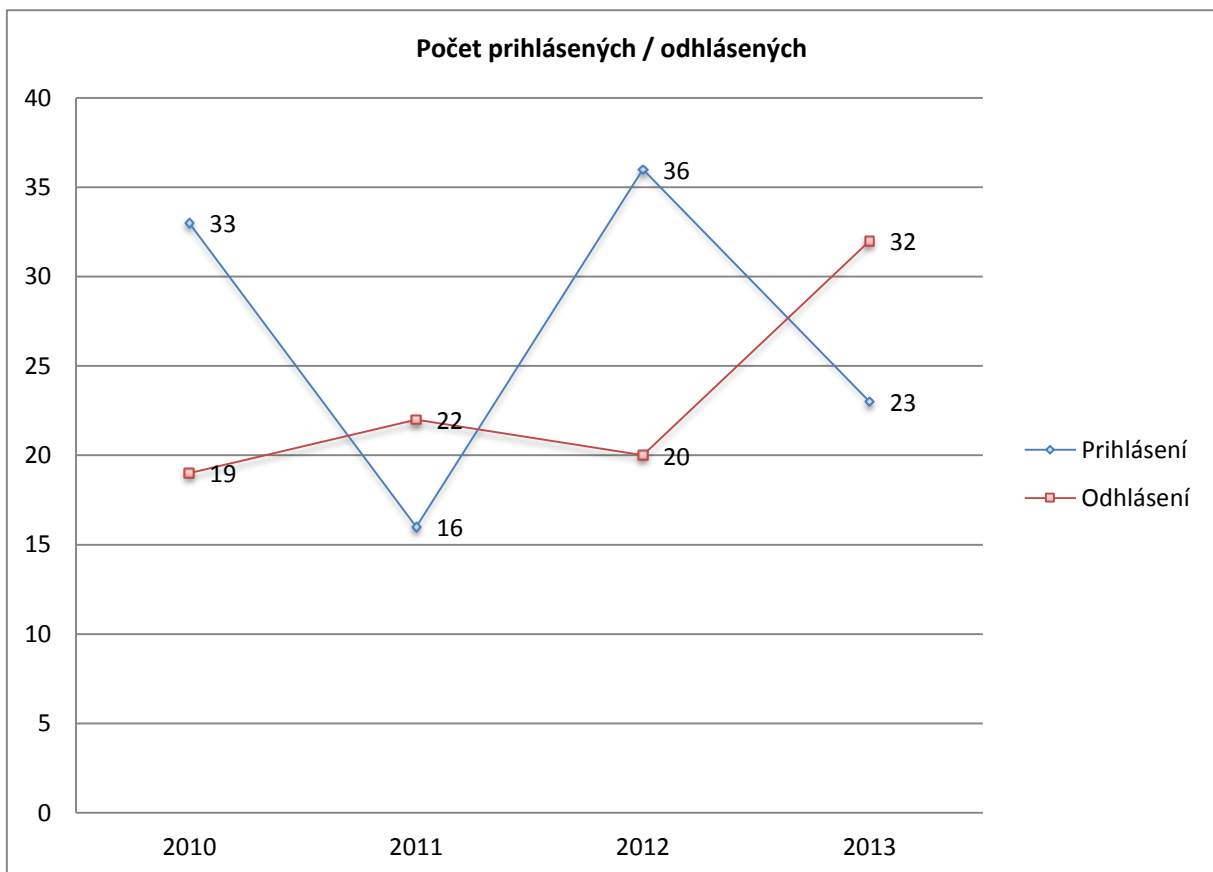
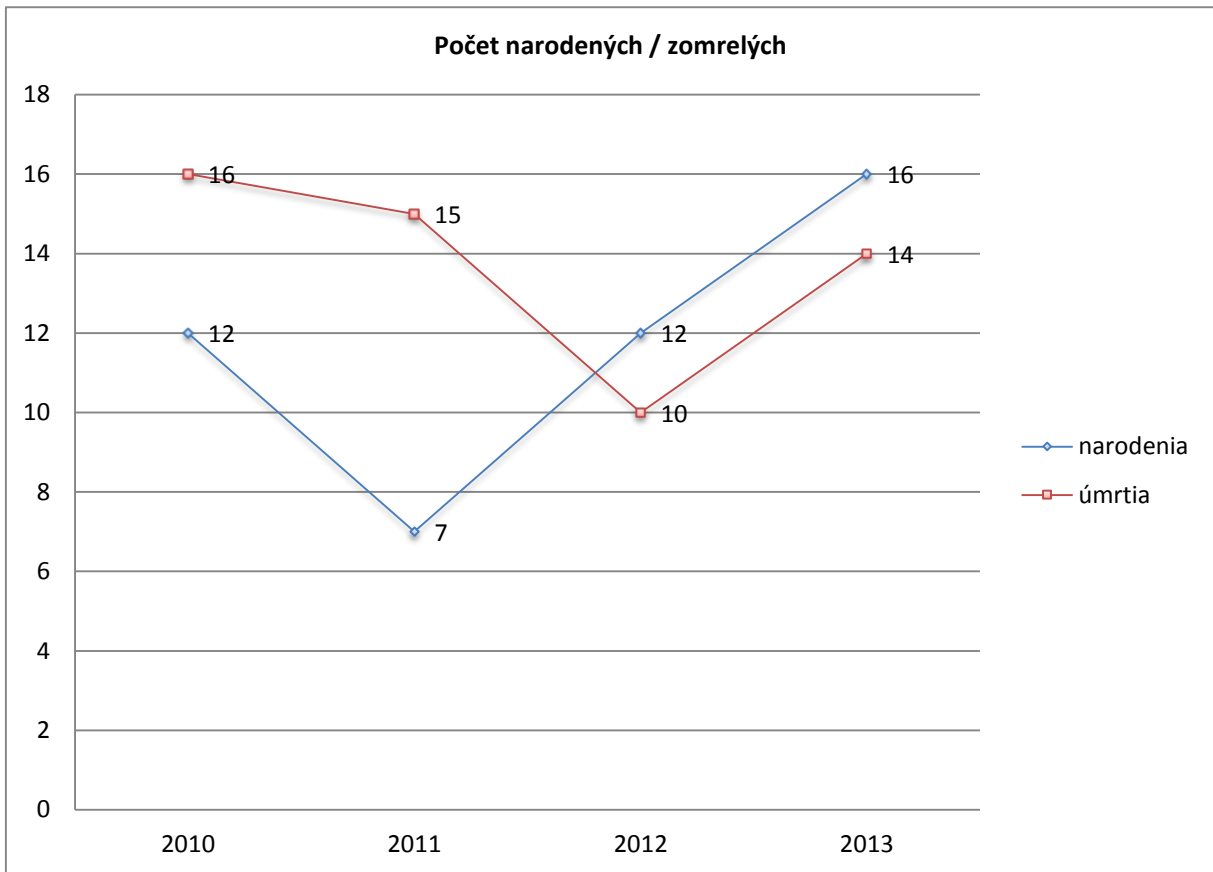

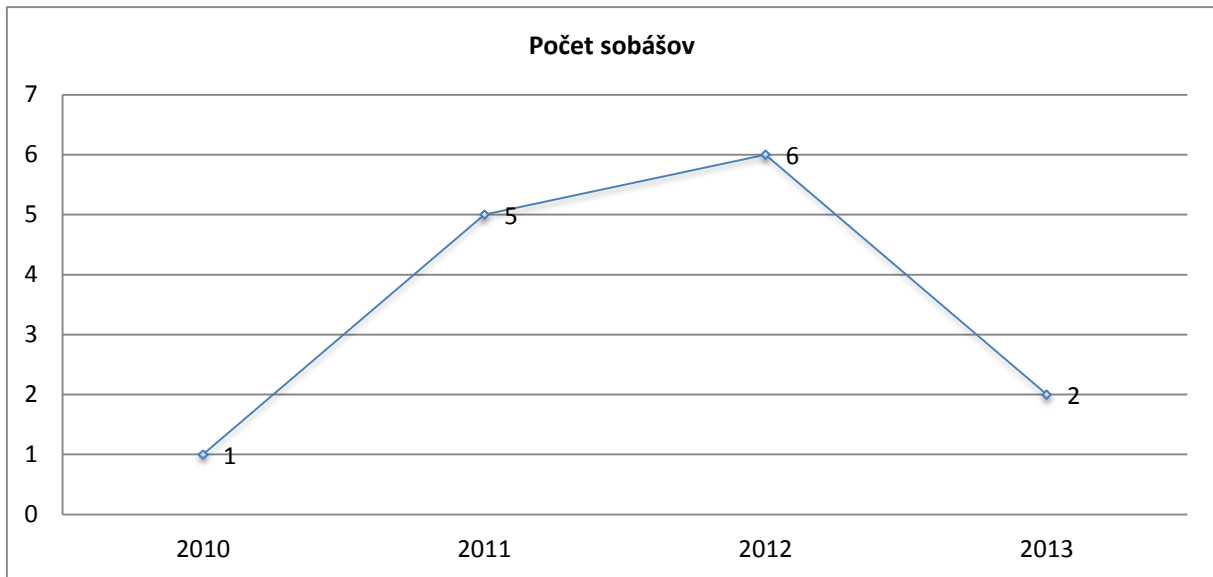
Počet	základné	učňovské	SO bez mat.	US U s mat.	USO s mat.	USV	vyššie odb.	VŠ bc	VŠ, Mgr., Ing.	doktorand	bez ZŠ	nezistené
	324	241	93	52	207	33	7	21	92	3	208	33

Ekonomická aktivita

počet	pracujúci	prac. Dôch	MD	RD	nezamest.	štud. SŠ	štud. VŠ	domáca	dôchodci	kapitál	deti do 16 r.	iné	nezistené
	426	15	10	27	183	48	33	3	328	2	200	2	37

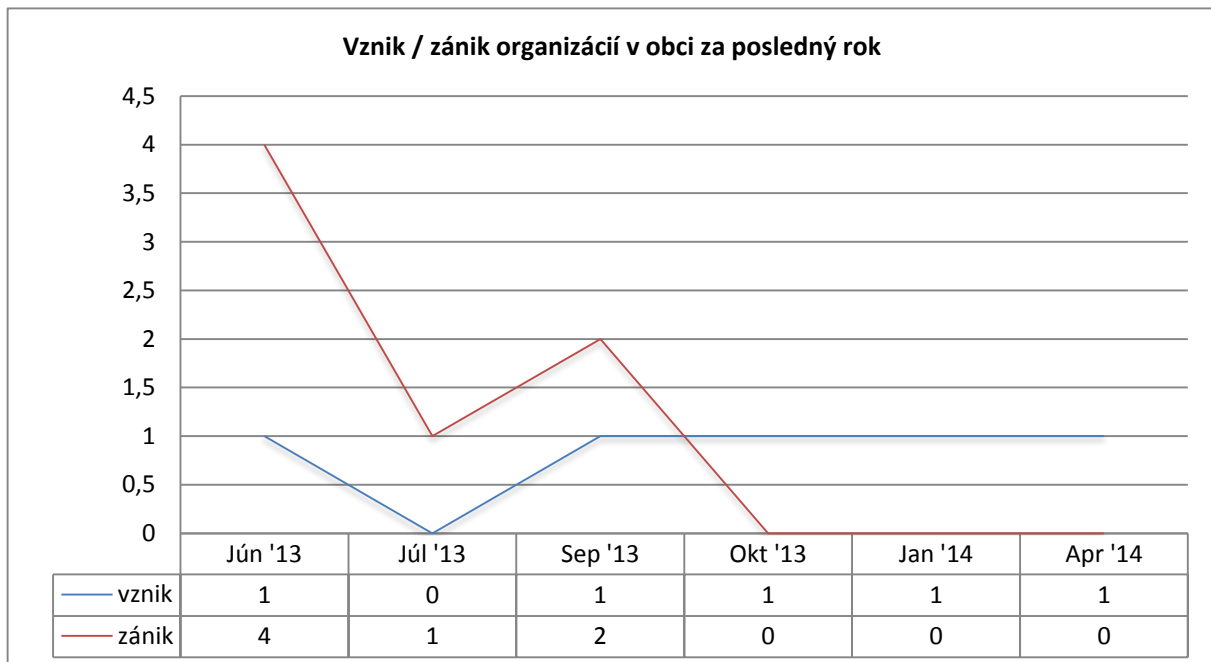

1.6 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Technická infraštruktúra je dôležitým aspektom ekonomického a sociálneho rozvoja miest a obcí. Vplýva nielen na investície zahraničných investorov do daného územia, ale ovplyvňuje aj blahobyt lokálneho obyvateľstva. Technická infraštruktúra zabezpečuje nielen spojitosť medzi výrobcom a predávajúcim, ale aj prepravu pracovníkov, služieb a tovarov.

1.6.1 PODNIKATEĽSKÉ PROSTREDIE, ZAMESTNANOSŤ

Podnikateľská situácia sa v obci postupne rozvíja, čoho dôkazom je existencia malého počtu podnikateľských subjektov s nízkym počtom zamestnancov.

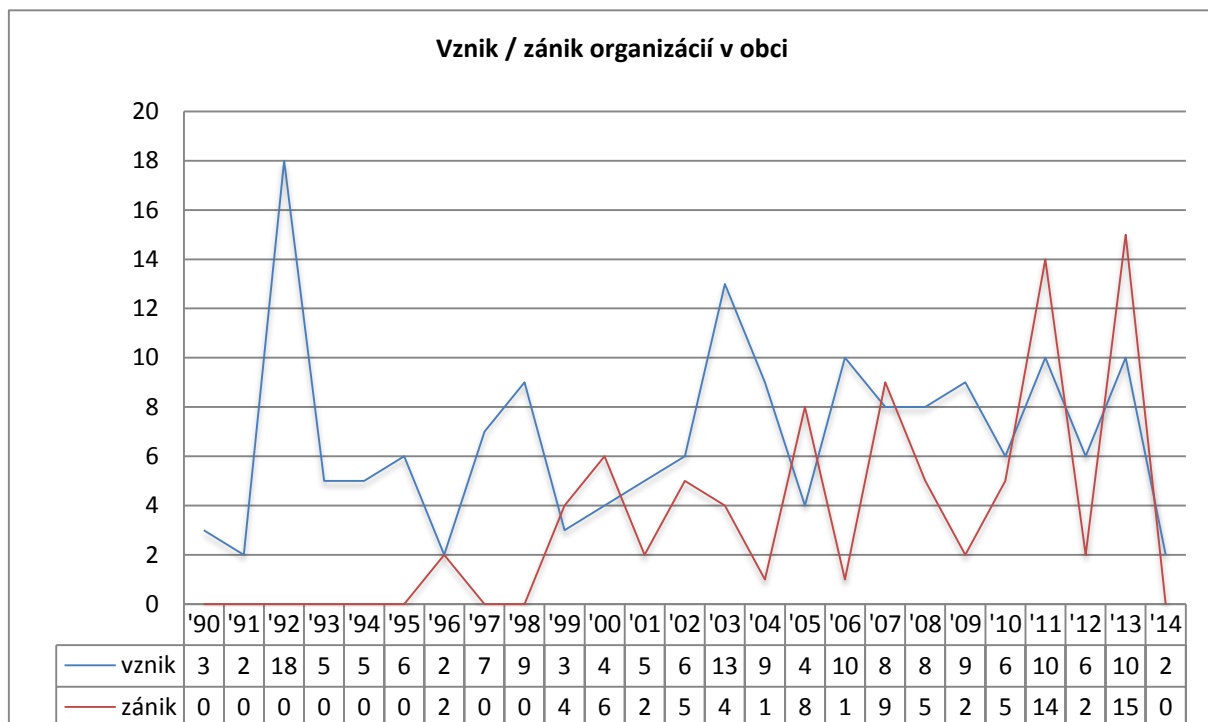

Vytváranie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít obce a pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území obce je jedným zo základných cieľov rozvoja.

V súvislosti s úvahami o dosídľovaní obyvateľov do obce z mestských centier, resp. iných regiónov Slovenska je potrebné zohľadniť skutočnosť sociálnej a ekonomickej štrukturalizácie obyvateľstva, diferenciaciu ekonomických či záujmových vzťahov.

Obec má záujem pri rozvoji a profilovaní hospodárskych činností vytvárať územné podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít výrobného charakteru na báze remeselnej výroby pri využití miestnych špecifických územno-technických daností.

Vývoj zamestnanosti v zariadeniach verejných služieb bude v obci podmienený predovšetkým demografickým rastom a štruktúrou obyvateľstva. Najväčšia časť práceschopného obyvateľstva odchádza za prácou a zamestnaním do spádového sídla Šaľa, priemyselného parku Samsung, Galanta), ďalej v poľnohospodárstve (Močenok, Dolná Streda) a v službách v miestnej obci a okolitých obciach.

1.6.2 CESTNÁ DOPRAVA

Z hľadiska širších dopravných pomerov, na základe údajov Slovenskej správy ciest je riešené územie - obec Hájske dopravné napojené z rýchlostnej komunikácie R1 Trnava - Banská Bystrica. Do obce Hájske - časť Mladý Háj je vybudovaný exit č. 25, ktorý pokračuje štátnou komunikáciou III. triedy č. III/051074 Nitra - Báb-Malý Báb - Nitra. Hlavnou dopravnou kóstrou a zároveň urbanistickou kompozičnou osou obce je komunikácia III. triedy č. III/562003 Cabaj Čápor - Močenok - Horná Kráľova - Hájske - Pata.

Dĺžka miestnych komunikácií v obci Hájske vrátane časti Mladý Háj je 11,2 km a sú to cesty IV. triedy.

Účelové komunikácie :Sieť ciest III. triedy a miestnych komunikácií je doplnená účelovými komunikáciami. Ako účelové komunikácie sú vybudované cesty tvoriace pokračovanie miestnych komunikácií mimo zastavané územie.

Pešie komunikácie a priestranstvá :Pešie trasy predstavujú najväčšiu časť koncentrácie v centrálnej časti obce

Statická doprava: Obec nemá vybudované dostatočné parkovisko pri obecnom úrade, pri bytovkách, pri futbalovom ihrisku.

Cestná hromadná doprava :

Má najväčší podiel na preprave cestujúcich do zamestnania, škôl a za nákupmi. Obec má vzhľadom na svoju polohu v blízkosti okresného mesta dobré zabezpečenie prímestskou autobusovou dopravou. V obci je zabezpečená autobusová doprava do Šale, Trnavy, Nitry, Sereď. Frekvencia autobusových dopravných spojov je vyhovujúca potrebám obyvateľov.

1.6.3 VODOVOD A KANALIZÁCIA

Zásobovanie vodou :

V súčasnosti je obec Hájske zásobovaná pitnou vodou z vlastného zdroja - studne s odporúčanou výdatnosťou 3,0 l.s-1, ktorý však má zvýšený obsah NO₃-. Prioritou obce Hájske je zabezpečenie prepojenia obce na skupinový vodovod (SKV) Gabčíkovo. V južnej časti zastavaného územia obce sa nachádza objekt s artézskou vodou.

Základné údaje:

- počet obyvateľov v r. 2011 - 1324
- špecifická potreba pre byty s lokálnym ohrevom vody a vaňovým kúpeľom 135,0 l/os.deň
- špecifická potreba vody pre vybavenosť 25,0 l/os.deň
- redukcia potreby vody z dôvodu nevybudovanej kanalizácie o 25,0 %

Odkanalizovanie územia, čistenie odpadových vôd:

Obec nemá vybudovanú celoobecnú jednotnú kanalizačnú sieť.

Prevádzkovateľom verejného vodovodu je Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.

1.6.4 PLYNOFIKÁCIA

Odberatelia zemného plynu :

Zemný plyn (ZP) sa v obci v najväčšej miere používa na účely vykurovania, prípravu teplej vody, varenie a na technologické účely. Dodávateľom ZP v meste už v súčasnosti môžu rôzni oprávnení dodávatelia. Trh so ZP je otvorený.

Každý odberateľ ZP je vybavený obchodným meradlom na meranie odobratého množstva ZP. Obchodné meradlo je vlastníctvom distribútora (dopravcu) ZP.

Dominantným energonosičom na výrobu tepelnej energie v predmetnej obci je zemný plyn (ZP). Zo zdroja ZP k jeho odberateľom je ZP dodávaný VTL a STL plynovodnou distribučnou sieťou (DS) tvorenou systémom PZ. Plynovodnú DS v súčasnosti prevádzkuje fa SPP – distribúcia, a.s

1.6.5 ELEKTRICKÁ ENERGIA

Obec (počet domov: 500, obyvateľov: 1324) je zásobovaná elektrickou energiou z transformovni 22/0,42 kV:

Elektrické rozvody v obci sú prevedené vodičmi AlFe 25 mm²až AlFe 70 mm² na nadzemných podperách. Obec je napojená z 5 trafostaníc, z toho dve sú kioskové. Jednotlivé úseky sú navzájom zokruhované tak, že pri výpadku elektrickej energie je možné poruchovú časť obce napojiť z druhej trafostanice. Elektrické vzdušné rozvody sú v pomerne dobrom stave.

1.6.6 TELEKOMUNIKÁCIE

Telefonizácia sídla Hájske je zabezpečená cez ATÚ Hájske, ktorá je v budove pošty na Športovej ulici. Miestne vedenia sú vedené ako káblové alebo ako vzdušné vedenia. ATÚ Hájske spadá pod UTO -Nitra a na telekomunikačnú sieť je prepojená pomocou diaľkových vedení .

Rozvodná sieť miestnych telekomunikačných sietí je vedená zemnými káblami prevažne popri komunikáciách. Vo väčšej časti obce sú vzdušné telekomunikačné rozvody, cez ktoré sa prostredníctvom účastníckych rozvádzačov napájajú jednotliví účastníci. Telekomunikačné služby zabezpečuje Slovak Telekom, a.s. Obec má pokrytie vysokorýchlostným internetom.

1.6.7 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Zber a vývoz komunálneho odpadu v obci je zabezpečovaný spoločnosťou Komplex Pusté Sady. Všeobecne záväzné nariadenie o odpadoch na základe ustanovenia § 6 zákona NR SR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a v súlade so zákonom č. 409/2006 o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v obci určuje systém zberu, prepravy a zneškodňovania komunálneho odpadu.

Komunálny odpad v obci je vyvážený pravidelne v dvojtýždenných intervaloch .

Zhromažďovanie a preprava objemného odpadu sa v obci uskutočňuje najmenej dvakrát ročne. V obci je zabezpečený separovaný zber plastov, skla, papiera, batérii, žiaroviek a elektrospotrebičov.

Zber plastov je zabezpečený obcou jedenkrát do mesiaca, sklo môžu vhadzovať obyvatelia do kontajnerov rozmiestnených po celom území obce. Papier a jeho zber sa uskutočňuje formou školského zberu, batérie , žiarivky a elektrospotrebiče majú možnosť občania odovzdať na obecnom úrade. Všetky zložky separovaného zberu obec odovzdáva na ďalšiu úpravu alebo zhodnotenie spoločnosti Komplex Pusté Sady.

1.7 SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

1.7.1 BÝVANIE

Sociálna infraštruktúra sa zameriava predovšetkým na uspokojovanie potrieb obyvateľstva. Jej rozmiestnenie závisí od štruktúry osídlenia a veľkosti sídiel.

Bývanie predstavuje kľúčový faktor vplývajúci na rozvoj obce a tvorbu prostredia, v ktorom človek uspokojuje svoje základné potreby. Základnou funkciou obce je obytná funkcia, ktorú reprezentujú rodinné a bytové domy. Na území obce sa v roku:

1715 evidovalo 21 domácností

1751 109 rodín

1787 709 obyvateľov

1828 861 obyvateľov

2011 nachádzalo 500 trvale obývaných rodinných domov.

V obci tvorí prevažnú časť sídelnej štruktúry výstavba rodinných domov. Rodinné domy sú jedno až dvojpodlažné, niektoré sú aj trojpodlažné (obytné podkrovia). Zdravotný stav objektov je pestrý, zastúpené sú všetky bonitné skupiny.

Z hľadiska bytového fondu je zjavné, že prevažná časť je určená na rekonštrukciu a 1% na asanáciu. Najviac objektov na rekonštrukciu je v ulici Stará dedina, Argentínska. Nové objekty prevažujú v uliciach Kapustnice, Poštová, Záhradná.

Okrem trvale obývaných objektov sa v časti Mladý Háj vyskytujú aj rekreačné a sezónne obývané domy. Celkove je časť Mladý Háj aj do budúcnosti vhodná na rozvoj rekreačného bývania a agroturizmu.

Nový územný plán by mal do budúcnosti vytvoriť podmienky pre rozvoj výstavby nových stavieb určených na bývanie.

Aj napriek obdobiam stagnácie má počet obyvateľov z dlhodobého hľadiska stúpajúcu tendenciu je preto potrebné riešiť kvantitatívny aj kvalitatívny rozvoj bývania .

Pozitívny vývoj migračného salda v konečnom dôsledku ovplyvňuje aj hodnoty celkového prírastku obyvateľov v obci. Tento ukazovateľ dosahuje kladné hodnoty (výnimkou sú roky 1998 a 2004).

Vývoj počtu obyvateľov je ovplyvnený reprodukciou obyvateľstva i možnosťami a rozsahom novej bytovej výstavby. Späťne možnosti bytovej výstavby pozitívne ovplyvnia migráciu obyvateľstva. Tým, že v mestách dochádza k stagnácii bytovej výstavby, dochádza v obciach postupným zabezpečovaním vhodných plôch k stabilizácii vidieckeho obyvateľstva. Nakoľko pri trvalej migrácii prevládajú mladšie vekové kategórie obyvateľstva, (do 40 rokov), dosídľovanie môže mať priaznivý vplyv na demografický vývoj a vekové zloženie obyvateľstva obce v budúcnosti.

Pri rozvoji obce pôjde predovšetkým o vytvorenie územných podmienok bytovej výstavby:

- v návrhovom období vytvoriť podmienky pre realizáciu :
 - a) nových bytov v rámci hromadnej bytovej výstavby
 - b) nových rodinných domov v rámci IBV pre potreby, ktoré treba očakávať v súvislosti s tvorbou nových domácností a mladých rodín, ktoré budú mať ambície na vlastný byt.
- pre požiadavky bývajúcich občanov na zmenu kvalitatívneho resp. veľkostného štandardu bytov, ktoré môžu byť riešené tak prestavbou existujúceho objektového fondu, ako aj formou novej výstavby.
- ako ponuku pre výstavbu rodinných domov pre obyvateľov zo širšieho územia regiónu, ktorí majú (resp. budú mať ponuku) v obci nové pracovné podmienky, resp. majú ambície bývať vo vidieckom prostredí;
- dlhodobá je požiadavka (resp. trend) obyvateľov z blízkeho okresného mesta Šaľa na kúpu stavebných pozemkov v k.ú. obce Hájske.

1.7.2 ŠKOLSTVO

ZÁKLADNÁ ŠKOLA

Základná škola s materskou školou v Hájskom sú novým právnym subjektom od 01.09.2011. Žiaci ZŠ sa snažia zúčastňovať predmetových olympiád, z ktorých sa snažia získať čo najlepšie výsledky. Máme talentovaných žiakov v oblasti výtvarnej výchovy, ale aj výborných recitátorov.

Na škole prebiehajú krúžky: anglického jazyka, športový krúžok a divadelný krúžok.

Naša škola podporuje počítačovú gramotnosť detí, aj keď s malým počtom počítačov. Naši žiaci majú síce malú telocvičňu, ale veľký školský areál a ešte väčšiu chuť športovať. Škola je zameraná na environmentálnu výchovu, preto je aj názov nášho výchovno-vzdelávacieho programu DUB.

D - dobrota

U - um

B - budúcnosť

Prvá zmienka o našej základnej škole pochádza z roku 1787. Pôvodná škola bola jednoduchý prízemný dom s malým počtom detí. S rastúcim počtom obyvateľov rástol aj počet detí. Súčasný počet detí je niečo vyše 90. I napriek skutočnosti, že je nás v našej škole málo, tak tu panuje príjemná atmosféra, ktorú dotvárajú nielen žiaci, ale i vyučujúci.

Súčasťou našej školy je aj detský klub Hájik, v ktorom deti trávajú príjemné popoludnia.

MATERSKÁ ŠKÔLKA

Obec v súčasnosti prevádzkuje 1 zariadenie materskej školy. V školskom roku 2013/2014 navštevuje materskú školu vyše 40detí. Areál materskej škôlky je prispôsobený potrebám detí, ktoré predškolské zariadenie navštevujú.

1.7.3 ZDRAVOTNÍCTVO A SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ

ZDRAVOTNÍCTVO

Cieľom PHSR bude vytvoriť podmienky pre zabezpečenie kvalitného komplexného poskytovania primárnej zdravotnej starostlivosti v dobrých prevádzkových podmienkach pre všetky skupiny obyvateľov .

V obci absentuje zariadenie s komplexnou zdravotnou starostlivosťou. Obyvatelia dochádzajú za zdravotnými službami do zdravotného strediska v Dusle Šaľa, Močenok alebo do okresného mesta Šaľa, ako i do krajského mesta Nitry.

V obci Močenok sú zriadené ambulancie dvoch praktických lekárov pre dospelých, dvoch lekárov pre deti a dorast, dve stomatologické ambulancie a dvakrát do týždňa je otvorená ambulancia gynekológa.

Vývojovo je potrebné s nárastom nových obyvateľov obce počítat' so zriadením aj súkromných ambulancií v rámci rozvoja rodinného bývania.

SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ PRE OBČANOV

V sociálnej starostlivosti nemá obec vybudovaný domov sociálnych služieb, ani stacionár.

Služby domova dôchodcov a denného stacionára poskytujú okolité obce Močenok a Pata.

V budúcom období má obec záujem :

- Riešiť príslušné vývojové služby sociálnej starostlivosti, hlavne pre vekovú skupinu generácie starších seniorov, ktorí sú odkázaní na starostlivosť.
- Vytvoriť územno-technické predpoklady pre možnosť kompletizácie budovaného komplexného seniorského centra s malometrážnym bývaním, spoločenskou časťou so stravovaním, lekárskou a opatrovateľskou starostlivosťou, športovou časťou a regeneráciou, s tým, že tieto služby by boli aj pre ďalších dôchodcov obce - denné stravovanie dôchodcov, donáška stravy do bytov, pranie, regenerácia a pod.

OPATROVATEĽSKÁ SLUŽBA

Opatrovateľská služba sa vzťahuje na občanov, ktorí nemajú príbuzných a potrebujú starostlivosť.

Opatrovateľská služba je zabezpečovaná prostredníctvom OcÚ.

1.7.4 SLUŽBY OBYVATEĽSTVU

Koncentrácia obyvateľstva v obci podmieňuje aj rozvoj služieb pre obyvateľstvo.

Maloobchodná sieť a služby .

V obci je potrebné riešiť skvalitnenie súčasného obchodného vybavenia obce podľa urbanistických štandardov na požadovanú veľkostnú úroveň.

Rozvoj ďalšieho obchodného vybavenia bude ovplyvnený predovšetkým požiadavkami obyvateľov na rozvoj komplexnej vybavenosti a tiež politikou veľkých obchodných spoločností a ich umiestňovaní sa na miestnom trhu. Z toho dôvodu je potrebné vytvoriť územnú rezervu pre komerčné funkcie.

Na rozvoj služieb, ktorý je podmienený najmä dopytom, bude mať vplyv spoločenský tlak obyvateľov a vývoj rastu obyvateľstva a jeho demografickej štruktúry. Výrazným rozvojovým stimulom bude sledovaný koncepčný cieľ vytvoriť ponuku kvalitnej vybavenosti v obci. V obci úplne absentujú napríklad služby kaderníctva, manikúry, pedikúry atď.

1.7.5 SPOLOČENSKÝ, KULTÚRNY A ŠPORTOVÝ ŽIVOT

Kultúrny, spoločenský a športový život v obci je realizovaný prostredníctvom širokého spektra občianskych a záujmových združení a miestnej samosprávy. Občania sa do činností zapájajú aktívne ako ich členovia, alebo pasívne ako diváci podujatí. V rámci občianskych spolkov v obci pôsobia: Jednota dôchodcov Hájske, Folklorná skupina Kepeždanka, spevácka skupina Hájčanka, Kepeždanečka, poľovnícke združenie Jarč, futbalový klub ŠK Hájske, Slovenský kriketový klub, Slovenský zväz záhradkárov, Jednota spotrebné družstvo, Združenie rodičov a priateľov školy pri ZŠsMŠ.

Spoločenské organizácie s právnou subjektivitou sú dotované financiami z obecného rozpočtu. Obec každoročne usporadúva podujatia ako obecná zabíjačka, fašiangy, stávanie mája, deň matiek, úcta k starším občanom, obecný ples. Kultúrnu a osvetovú činnosť v obci dopĺňa obecná knižnica.

Jedným z programov PHSR bude riešenie cestovného ruchu, turisticko-športových aktivít v rámci funkčného formovania spoločného mikroregiónu Via Romanum pre rekreáciu. Vo väzbe na tento program bude riešený rozvoj vybavenia v obci viazaný aj na rast funkcie bývania a program regionálnej turistiky s vhodnými atraktívnymi aktivitami pre dané prostredie. Katastrálne územie má potenciál pre rozvoj predovšetkým cykloturistiky, gastronómie, agroturistiky, jazdecka .

Základným predpokladom pre úspešný rozvoj rekreácie a cestovného ruchu sú nasledovné intervenčné kroky:

- zvýšiť atraktivnosť obce Hájske;
- podpora rekreačno-športových aktivít;
- podpora agroturistických činností;
- rešpektovanie projektu pozemkových úprav;
- propagácia agroturistických činností;
- prezentácia a propagácia miestnych kultúrno-historických pamiatok a zvyklostí;
- tvorba propagačných materiálov o miestnych zaujímavostiach a pamiatkach;
- služby pre návštevníkov obce/gastronomické zariadenia;
- rozvoj rekreačného bývania v lokalite Mladý Háj;

1.8 VPLYV MIESTNEJ SAMOSPRÁVY NA EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE

Na dosiahnutie cieľov v rámci rozvoja miestnej ekonomiky obce slúžia nasledovné nástroje:

- Finančné nástroje – daňové právomoci pozostávajúce z miestnych daní, predovšetkým dane z nehnuteľností a miestne poplatky za komunálny odpad.
- Využitie majetku, príprava a prenájom nehnuteľností sústredené na podnikateľské aktivity.
- Marketingové nástroje samosprávy.

1.8.1 OBECNÝ MAJETOK A JEHO VYUŽITIE

Majetok k 31.12. 2013	
Neobežný majetok spolu	2 184 585
Dlhodobý hmotný majetok	1 926 702
Dlhodobý finančný majetok	257 884
Obežný majetok spolu	20 838
Pohľadávky	1 208
Finančný majetok	19 630
Cudzie zdroje	30 610
Závazky	17 552

1.8.2 FINANČNÉ A ROZPOČTOVÉ HOSPODÁRENIE OBCE

Finančné hospodárenie je riadené predovšetkým rozpočtom obce, ktorý vyjadruje ekonomickú hospodárnosť obce. Daňové príjmy predstavujú pre rozpočtový proces stabilné a opakovateľné zložky.

ROZPOČET NA ROK 2014 a návrh na roky 2015 až 2018						
Ukazovateľ	S	P	N	N	N	N
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Príjmy						
Bežné príjmy	479 127	463 895				
Kapitálové príjmy	43 244	28 000				
Finančné operácie - príjmy	0	25				
Príjmy celkom	496 316	491 920	490 000	490 000	490 000	490 000
Výdavky						
Bežné výdavky	457 823	451 042				
Kapitálové výdavky	38 493	28 000				
Finančné operácie - výdavky	0	12 878				
Výdavky celkom	496 316	491 920	490 000	490 000	490 000	490 000
Výsledky hospodárenia						
Výsledok hospodárenia bež. rozpočtu	21 304	0				
Výsledok hospodárenia kap. rozpočtu	4 751	0				
Výsledok finančných operácií	0	0				
Celkový výsledok rozpočtu obce	26 055	0	0	0	0	0

1.9 NÁZORY A POŽIADAVKY OBČANOV NA BUDÚCI ROZVOJ OBCE

Za účelom zisťovania názorov a požiadaviek lokálneho obyvateľstva o kvalite života obyvateľov v obci Hájske sa realizoval dotazníkový prieskum, prostredníctvom ktorého mohli občania vyjadriť úroveň spokojnosti poskytovaných služieb v obci, svoje názory v jednotlivých oblastiach a zároveň identifikovali kľúčové problémy obce. Dotazníkový prieskum možno rozdeliť do dvoch kategórií.

Jedna je využitie dotazníkového prieskumu vykonaného pri vypracovaní diplomovej práce Elišky Mihálikovej „Tvorba hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hájske“ z roku 2012 a druhá je dotazníkový prieskum vykonaný v mesiaci máj a jún 2014.

1.9.1 CHARAKTERISTIKA RESPONDENTOV

Postoje a požiadavky obyvateľov obce Hájske boli zisťované na základe dotazníkového prieskumu. Tohto prieskumu sa zúčastnilo 200 obyvateľov, čo predstavuje 15,2 % z celkového počtu 1311 obyvateľov. Pohlavie respondentov: 52% mužov, 48% žien.

Veková štruktúra :

do 26 rokov	36 respondentov
27 – 44 rokov	56 respondentov
45 – 61 rokov	70 respondentov
nad 62 rokov	38 respondentov

Vzdelanie:

Základné vzdelanie	50 respondentov	25%
Učňovské bez maturity	40 respondentov	20%
Učňovské s maturitou	30 respondentov	15%
Stredoškolské vzdelanie	54 respondentov	27%
Vysokoškolské vzdelanie	26 respondentov	13%

Ekonomická pozícia:

Zamestnaní	72 respondentov
Dôchodca, inv.dôchodca	40 respondentov
Študent	16 respondentov
Žena na materskej	12 respondentov
Nezamestnaní	42 respondentov

1.9.2 VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO PRIESKUMU:

Z dotazníkového prieskumu respondentov vyplýva, že:

bývanie v obci – 46% respondentov dáva **prednosť** bývania v prírodnom a pokojnom prostredí, 26% respondentov dáva za prednosť vlastníctva nehnuteľnosti, 6% respondentov dáva prednosť väčšiemu sociálnemu kontaktu ako v meste a 12% dáva prednosť blízkosti okresného mesta.

Za najväčšiu **nevýhodu** bývania v obci považujú respondenti nedostatočnú sociálnu infraštruktúru.

Až 88 respondentov, čo je 44 % považuje tento dôvod za nevýhodu preto, lebo obec neposkytuje svojim obyvateľom primerané služby na uspokojovanie potrieb každodenného života.

51 respondentov – 25,5 % vidí nevýhodu v malom počte pracovných príležitostí, 35 respondentov vidí nevýhodu v nízkej možnosti seberealizácie, a 26 respondentov vidí nevýhodu v malej príležitosti na využitie voľného času.

Najväčšiu nespokojnosť vyjadrili respondenti v poskytovaní služieb zdravotného zariadenia, lekárne, bankomatu a bankových služieb, keďže sa ani jedna z týchto služieb v obci nenachádza.

81% respondentov je nespokojných s absenciou kanalizácie.

O dianie a život v obci sa zaujíma až 83,5 % respondentov.

Nezáujem vyjadrilo 16,5% respondentov.

Informácie o dianí v obci získavajú obyvatelia najčastejšie z obecného rozhlasu, čo uviedlo 20% respondentov. Ďalej je to web stránka obce, obecné noviny, obecný úrad, úradná tabuľa a zasadnutia obecného zastupiteľstva. Na ulici sa dozvedá informácie 12% respondentov, 9,5% respondentov pri nákupoch v obchode. V možnosti iné uviedli respondenti, že informácie získavajú v miestnom pohostinstve.

Pri otázke či sa obyvatelia obce snažia zatraktívniť a zlepšiť život a prostredie v obci, odpovedalo 14,5% respondentov – áno, väčšina sa snaží, 58,5 % respondentov – áno, niektorí sa snažia a 27% respondentov odpovedalo – nie, ľudia sú ľahostajní.

Dostupnosť dostatočných informácií zo strany samosprávy je podľa 48,5% respondentov primeraná, ale v malom množstve.

Pri zapojení sa do rozvojových aktivít v obci sa vyjadrilo 75,5 respondentov, že sa nezapájajú. Iba 24,5% respondentov sa do týchto aktivít zapája. Najčastejším dôvodom, čo bráni obyvateľom pri rozvojových aktivitách je nedostatok voľného času – 19,5%, ďalej zlé vzťahy s obecným úradom 17%, nezáujem občanov 13%, nedostatok informácií 11,5% a vyjadrenie, že nevedia ako by pomohli 10,5%. 4% respondentov uviedlo, že im v zapájaní do rozvojových aktivít bráni vyšší vek.

Podľa dotazníkového prieskumu treba riešiť všetky problémy, pretože ani pri jednom probléme neprevažuje odpoveď rozhodne nie.

Pre vypracovanie stratégie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoj je dôležité poznať názory a požiadavky obyvateľov obce. Obyvatelia obce Hájske z analýzy dotazníku považujú za najdôležitejšie problémy absentujúcu kanalizáciu, riešenie nezamestnanosti obci, starostlivosť o starších obyvateľov, ako aj nevyhovujúci stav miestnych komunikácií a chodníkov. Závažným problémom je zistenie, že občania sa iba v malom počte zúčastňujú na rozvoji obce.

1.10 SWOT ANALÝZA

Silné stránky	Slabé stránky
<i>Ekonomické</i>	<i>Ekonomické</i>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Výhodná poloha v blízkosti hlavných dopravných ťahov ✓ Výhodná geografická poloha v blízkosti veľkých miest ✓ Dobrá dopravná dostupnosť – autobusová, osobná doprava ✓ Mikroregionálna spolupráca v združení Via Románium ✓ Participácia firiem na verejnom dianí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zhoršujúci sa stav miestnych komunikácií ▪ Nedostatočne rozvinuté nákupné možnosti ▪ nedobudované námestie ako centrum obce ▪ absentujúca kanalizácia a ČOV
<i>Sociálne</i>	<i>Sociálne</i>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dostatok stavebných pozemkov pre rozvoj bytových jednotiek ✓ Existencia kultúrneho zariadenia ✓ Existencia materskej školy, Základnej školy ✓ Existencia opatrovateľskej služby ✓ existujúci a dobre fungujúci klub dôchodcov ✓ Dobrá úroveň susedských vzťahov ✓ Bohatý kultúrny a spoločenský život 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Absencia priestoru pre mladých ▪ nemotivujúce prostredie pre rozšírenie zdravotníckych služieb ▪ slabá angažovanosť obyvateľstva ▪ rodiny s nízkym finančným príjmom
<i>Environmentálne</i>	<i>Environmentálne</i>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Separovanie odpadu ✓ Atraktívne prírodné prostredie ✓ Vybudované inžinierske siete – vodovod, plynofikácia, elektrická energia ✓ Digitálna telekomunikačná sieť ✓ Existencia miestneho rozhlasu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zlý stav miestnych komunikácií ▪ Absencia chodníkov ▪ Absencia verejnej zelene ▪ Staré a neekonomické verejné osvetlenie ▪ Absencia verejného vysokorýchlostného internetu

Príležitosti	Ohrozenia
<p><i>Ekonomické</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ využívanie podporných fondov EÚ ✓ príprava lokalít na IBV ✓ výstavba nájomných bytov ✓ vybudovanie komplexnej siete kanalizácie a ČOV 	<p><i>Lokálne</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nedostatočné využívanie finančných zdrojov cez projekty financované z EÚ ▪ zvyšovanie ekologického zaťaženia územia ▪ narastajúca apatia a netolerantnosť medzi ľuďmi ▪ klesajúci počet obyvateľov – klesajúca pôrodnosť
<p><i>Sociálne</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ osвета pre zdravý zdravotný štýl obyvateľstva ✓ Rozšírenie ponuky kultúrnych podujatí ✓ využitie ľudského potenciálu ✓ Zefektívnenie spolupráce samosprávy s občanmi ✓ vypracovávanie projektov zameraných na sociálnu starostlivosť s podporou fondov EÚ 	<p><i>Regionálne</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Úpadok priemyselných odvetví v regióne ▪ Zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku vysokej hospodárskej činnosti v regióne
<p><i>Environmentálne</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Rekonštrukcia miestnych komunikácií ✓ Rekonštrukcia verejného osvetlenia ✓ Zatraktívnenie estetického vzhľadu obce ✓ Využitie prírodného potenciálu na rekreáciu 	<p><i>Národné</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ komplikovaný systém získavania prostriedkov z projektov podporovaných fondmi EÚ
	<p><i>Nadnárodné</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Oslabenie celosvetovej ekonomiky ▪ Rast konkurencie v rámci otvorených trhov EÚ

2 STRATEGICKÁ ČASŤ

2.1 VÍZIA ROZVOJA OBCE

Pre tvorbu vízie rozvoja obce je potrebné poznať základné východiská, ako:

- Analýza súčasného stavu v obci,
- Budúce trendy rozvoja v súlade s územným plánom obce,
- Vplyv vonkajšieho prostredia v ekonomickej, sociálnej, environmentálnej a urbanistickej oblasti.

Vízia obce Hájske je tvorená na základe vyhodnotenia dotazníkového prieskumu, aby zabezpečovala základné požiadavky obyvateľov. Taktiež predstavuje súlad medzi ekonomickým rozvojom, sociálnou súdržnosťou a environmentálnou udržateľnosťou.

Vízia obce

Obec Hájske – bezpečná a atraktívna obec vidieckeho charakteru poskytujúca podmienky pre zdravý, plnohodnotný a harmonický život lokálneho obyvateľstva s kvalitnou technickou, sociálnou infraštruktúrou a priestorom pre aktívne trávenie voľného času, s modernou samosprávou obce interaktívne komunikujúcou s občanmi všetkých vekových kategórií v ekologicky priaznivom životnom prostredí.

2.2 STROM PROBLÉMOV

Problém 1: Nevyhovujúci stav technickej infraštruktúry

Problém nevyhovujúci stav technickej infraštruktúry v sebe zahŕňa absenciu kanalizácie a čističky odpadových vôd, čo predstavuje ohrozenie ŽP.

Negatívny stav miestnych komunikácií a chodníkov v niektorých častiach obce aj verejného osvetlenia.

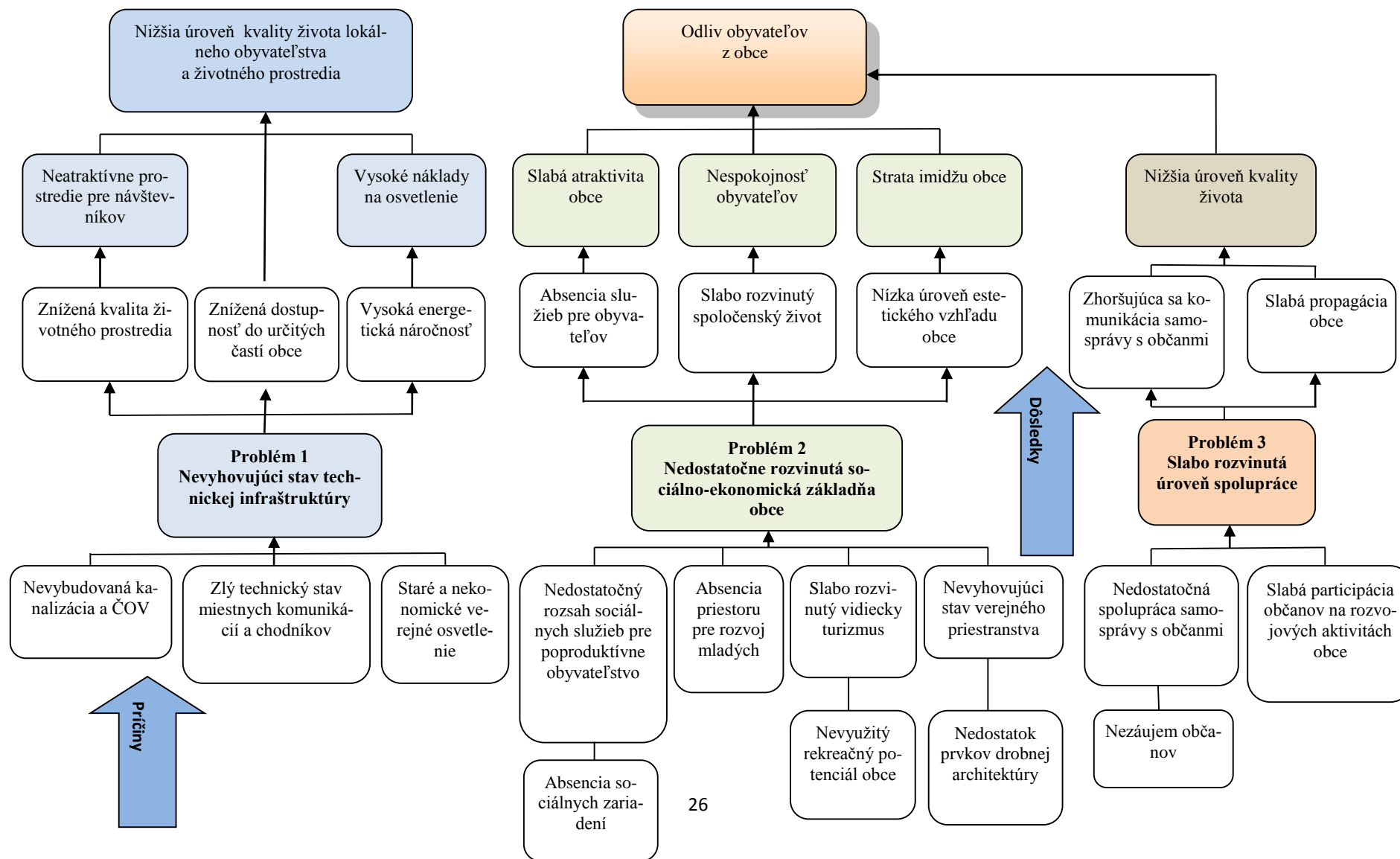
Problém 2: Nedostatočne rozvinutá sociálno – ekonomická základňa obce

V rámci nedostatočne rozvinutej sociálno-ekonomickej základne obce je zahrnutý nevyhovujúci stav občianskej vybavenosti, verejného priestranstva, absencia zdravotnej a sociálnej starostlivosti a zariadenia pre seniorov. Ovplyvňujú celkový goodwill obce a jej estetický ráz.

Problém 3: Slabo rozvinutá úroveň spolupráce

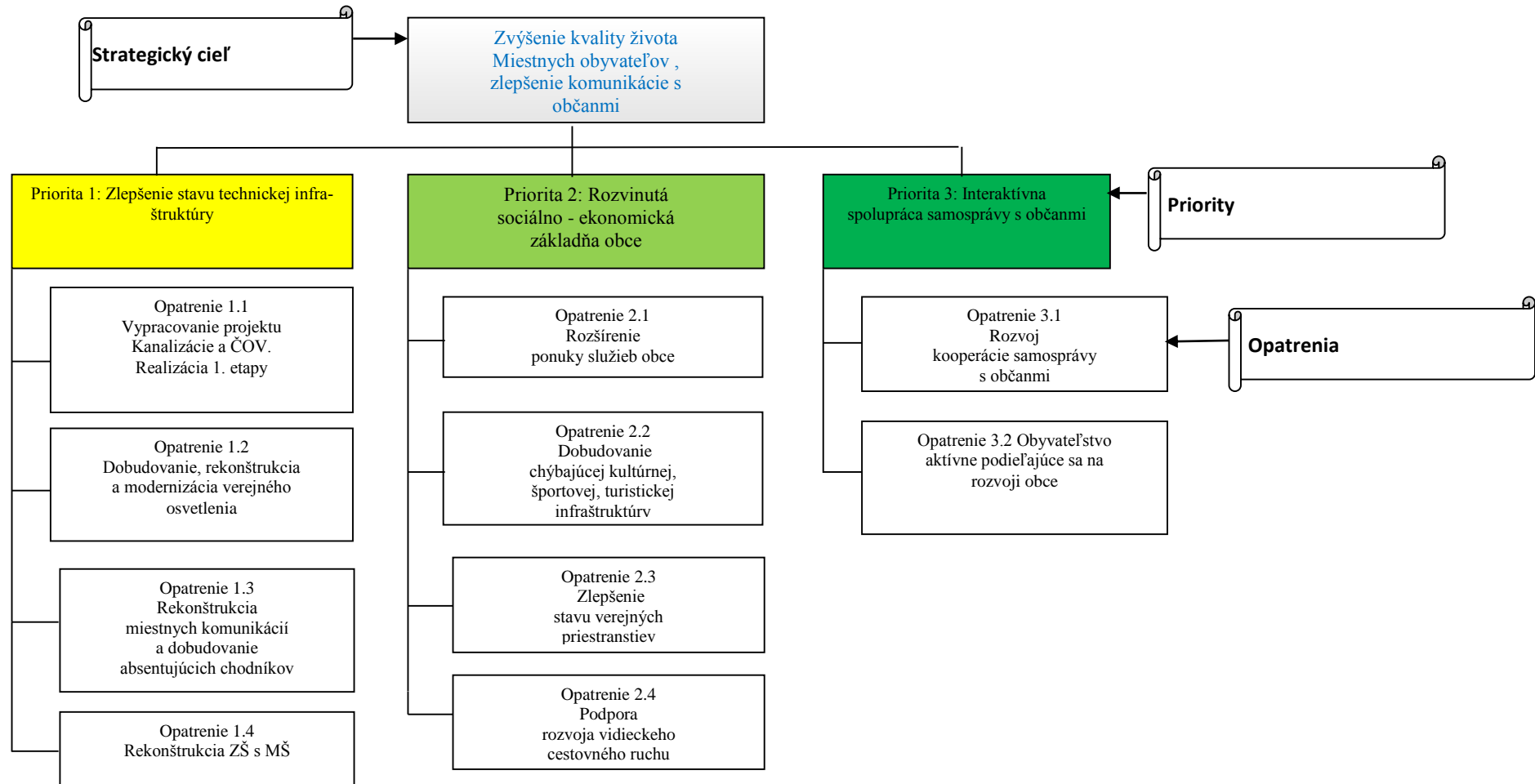
Problém slabo rozvinutá úroveň spolupráce vyjadruje nedostatočnú spoluprácu s občanmi, slabú participáciu občanov na rozvoji obce, zvyšuje sa pasivita zo strany občanov a znižuje sa rozvojový potenciál.

2.3 STROM PROBLÉMOV

2.4 STROM CIEĽOV

Strategický cieľ obce: Zvýšiť kvalitu života miestneho obyvateľstva prostredníctvom komplexne dobudovanej technickej a sociálnej infraštruktúry, vytvorením bezpečného a plnohodnotného priestoru prostredníctvom interaktívnej komunikácie s občanmi.

2.4.1 PRIORITA 1: ZLEPŠENIE STAVU TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Infraštruktúra predstavuje kľúčový faktor zabezpečujúci rozvoj obce. Dobudovanie a modernizácia infraštruktúry prispieva k zlepšeniu kvality života lokálnych obyvateľov a zvýšeniu dostupnosti a atraktívnosti obce. Snahou obce je zabezpečiť projektovú dokumentáciu na vybudovanie ČOV a kanalizácie a začať s jej realizáciou, rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia, zlepšenie technického stavu miestnych komunikácií, oprava miestnych chodníkov s cieľom vytvoriť bezpečné, dostupné a čisté prostredie.

Cieľ:

- Projekt ČOV a kanalizácie, realizácia 1. etapy
- Rekonštrukcia miestnych komunikácií a oprava chodníkov
- Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia
- Rekonštrukcia Základnej školy s MŠ

Následok:

- Zvýšená úroveň kvality životného prostredia
- Atraktívne prostredie pre návštevníkov
- Znížená energetická náročnosť, znížené náklady na osvetlenie

2.4.2 PRIORITA 2: ROZVINUTÁ SOCIÁLNO-EKONOMICKÁ ZÁKLADŇA OBCE

Realizácia voľno časových aktivít podmieňuje záujem mladých ľudí a pôsobí ako prevencia vzniku kriminality a iných nežiaducich spoločenských javov. Voľno časové aktivity podnecujú rozvoj duševných a fyzických schopností, vytvárajú pozitívne sociálne väzby. Zámerom je opäť poskytnúť priestor pre realizáciu mladých ľudí, zvýšiť ponuku kultúrnych, športových a spoločenských podujatí pre všetky vekové kategórie. Neodmysliteľnou súčasťou je rozšírenie ponuky služieb pre obyvateľstvo v poproduktívnom veku s cieľom zabezpečiť kvalitu života seniorov v obci. Dôležitou časťou je aj zlepšenie stavu verejných priestranstiev v obci, ktorý má vplyv nielen na kvalitu života lokálnych obyvateľov ale aj na celkový imidž obce. Cieľom je vytvoriť pre občanov útulné, čisté, atraktívne a bezpečné miesto.

Cieľ:

- Dobudovanie chýbajúcej kultúrnej, športovej, turistickej infraštruktúry
- Rozšírenie ponuky služieb
- Zlepšenie stavu verejných priestranstiev

Následok:

- Rozvinutý kultúrny a spoločenský život
- Spokojnosť obyvateľov
- Posilnenie imidžu obce

2.4.3 PRIORITA 3: INTERAKTÍVNA SPOLUPRÁCA SAMOSPRÁVY S OBČANMI

Pre obec je veľmi dôležitá komunikácia s občanom. Zmyslom spolupráce s občanmi bude zintenzívnenie komunikácie občanov s predstaviteľmi samosprávy, monitoring občianskych potrieb, motivácia občanov na participácii v miestnom rozvoji obce. Súčasťou spolupráce samosprávy s občanmi je vytvorenie podmienok pre identifikáciu, prípravu a realizáciu spoločných projektov slúžiacich na podporu sociálneho a ekonomického rozvoja obce.

Cieľ:

- Rozvoj kooperácie samosprávy s občanmi

- Obyvateľstvo aktívne podieľajúce sa na rozvoji obce
- Zvýšenie úrovne informovanosti

Následok:

- Zlepšenie komunikácie samosprávy s občanmi
- Posilnenie propagácie obce
- Zvýšená úroveň kvality života

2.5 AKČNÝ PLÁN

Akčný plán základných priorít obce obsahuje hlavné priority rozvoja obce a to už prebiehajúce, ale ešte nedokončené, a samozrejme aj priority, ktoré sú ešte len v teoretickej rovine a javia sa ako nevyhnutné alebo aspoň vhodné pre ďalší rozvoj obce v najbližších rokoch.

Čo sa týka časového harmonogramu, plánovanie aktivít závisí hlavne od množstva finančných prostriedkov, ktoré môže obec v každoročnom rozpočte vyčleniť na rozvoj obce a samozrejme ako využije možnosti čerpania finančných príspevkov z fondov EÚ.

V súčasnosti prebehlo zbieranie a príprava aktivít pre rôzne oblasti možnosti čerpania zdrojov pre financovanie z fondov v novom programovacom období Európskej únie na roky 2014-2020.

Je však potrebné dbať na viaceré skúsenosti z iných sídiel, kde sa pri väčšom množstve schválených projektov ukázalo ako správne spájanie menších sídiel do mikroregiónov, hlavne na úseku budovania technickej infraštruktúry a na úseku ochrany životného prostredia.

Takže určujúcim a významným krokom v ďalšom rozvoji obce je existujúca a hlavne kvalitná spolupráca medzi samosprávami v regióne, zástupcami štátneho a verejného sektora, podnikateľskou sférou, sociálnymi partnermi a aj mimovládnyimi organizáciami.

Časová náročnosť

Všetky opatrenia sú pre obec veľmi dôležité, avšak vzhľadom na finančné a inštitucionálne vybavenie obce je potrebné stavať časový harmonogram. Časová náročnosť je stanovená na základe nasledovnej stupnice:

- 4 – veľmi vysoká (potrebné začať ihneď s projektom)
- 3 – vysoká (zahájenie projektu do 2 rokov)
- 2 – stredná (zahájenie projektu do 6 rokov)
- 1 – nízka (priebežná realizácia)

Finančná náročnosť

Pre prípad projektov realizovaných v dlhšom časovom intervale, nie je možný presný odhad úrovne finančnej náročnosti. Na základe toho je použitá nasledovná stupnica:

- 4 - veľmi vysoká náročnosť (nad 10 000 €)
- 3 - vysoká náročnosť (do 10 000 €)
- 2 - stredná náročnosť (3300 €)
- 1 - nízka náročnosť (1 000 €)

Garant

Predstavuje ho garant uvedeného opatrenia.

Priorita	Opatrenia	Návrh projektu	Čas. Nár.	Fin. Nár.	garant	zdroje	Poznám.
1. Zlepšenie stavu technickej infraštruktúry	1.1 Vypracovanie projektu ČOV a kanalizácie	Vybudovanie ČOV a kanalizačnej siete	3	4	Obec	Envirofond, Vlastné zdroje	
	1.2 Rekonštrukcia miestnych komunikácií a dobudovanie chodníkov	Rekonštrukcia miestnych komunikácií	3	3	Obec	Vlastné zdroje, OP	
		Dobudovanie chodníkov	3	2	Obec	Vlastné zdroje,	
	1.3 Dobudovanie a rekonštrukcia verejného osvetlenia	Modernizácia verejného osvetlenia	3	2	Obec	Vlastné zdroje, OP	
1.4 Rekonštrukcia ZŠ s MŠ	Rekonštrukcia budovy ZŠ s MŠ	3	4	Obec	Vlastné zdroje OP		
2. Rozvinutá sociálno – ekonomická základňa obce	2.1 Rozšírenie ponuky služieb	Kamerový systém	2	2	Obec	Vlastné zdroje, UV SR	
		Zriadenie klubu pre mládež	2	1	Obec	Vlastné zdroje, VUC	
	2.2 Dobudovanie chýbajúcej kultúrnej a športovej infraštruktúry	Vybudovanie detského ihriska	2	2	Obec	Vlastné zdroje, Nadácia SPP	
		Vybudovanie náučného Chodníka	1	2	Obec	Vlastné zdroje, mikroregión	Spolupráca mikroreg.
		Vybudovanie cyklotrasy	2	2	Obec	Vlastné zdroje, OP	
2.3 Zlepšenie stavu verejných priestranstiev	Dobudovanie verejnej zelene a drobných prvkov architektúry	2	2	Obec	Vlastné zdroje, Malé granty, OP		
2.4 Podpora rozvoja cestovného ruchu	Zriadenie obchodu s remeselnými výrobkami z mikroregiónu	1	2	Podnikateľ	Podnikateľský subjekt,		
3. Interaktívna spolupráca samosprávy s občanmi	3.1 Rozvoj kooperácie samosprávy s občanmi	Pravidelné stretnutia OZ s občanmi	1	1	Obec	Vlastné zdroje	
	3.2 Obyvateľstvo aktívne podieľajúce sa na rozvoji obce	Dni obce – kultúrne podujatie	1	1	Obec	Obec, VUC Sponzoring, Mikroregión	Spolupráca mikroreg.
		Modernizácia internetovej stránky	1	1	Obec	Vlastné zdroje	
		Zavedenie verejného internetu v obci	1	1	Obec	Vlastné zdroje	

2.6 MERATEĽNÉ UKAZOVATELE

2.6.1 PRIORITA 1: ZLEPŠENIE STAVU TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Indikátor dopadu: Miera spokojnosti obyvateľstva

OPATRENIE 1.1 VYPRACOVANIE PROJEKTU ČOV A KANALIZAČNEJ SIETE A REALIZÁCIA PROJEKTU

Indikátor výsledku: Počet rodinných domov napojených na ČOV

AKTIVITA: PROJEKT a 1.etapa realizácie

Indikátor výstupu: realizácia 1.etapy projektu

Realizácia a termín závisí na prioritách obce v danom období a na získaní finančných prostriedkov

OPATRENIE 1.2 REKONŠTRUKCIA MIESTNYCH KOMUNIKÁCIÍ A DOBUDOVANIE CHÝBAJÚCICH CHODNÍKOV

Indikátor výsledku: Počet obyvateľov využívajúcich rekonštruovanú infraštruktúru

AKTIVITA: Rekonštrukcia miestnych komunikácií

Indikátor výstupu: Dĺžka rekonštruovaných a modernizovaných obecných komunikácií v km

AKTIVITA: Dobudovanie chodníkov

Indikátor výstupu: Dĺžka dobudovaných chodníkov, Počet chodcov využívajúcich dobudované chodníky

OPATRENIE 1.3 DOBUDOVANIE A REKONŠTRUKCIA VEREJNÉHO OSVETLENIA

AKTIVITA: Modernizácia, rekonštrukcia a dobudovanie verejného osvetlenia

Indikátor výstupu: Počet zrekonštruovaných svietidiel, Rozsah úspor energie

2.6.2 PRIORITA 2: ROZVINUTÁ SOCIÁLNO- EKONOMICKÁ ZÁKLADŇA OBCE

Indikátor dopadu: Počet prisťahovaných obyvateľov do obce/ rok

OPATRENIE 2.1 ROZŠÍRENIE PONUKY SLUŽIEB

Indikátor výsledku: Počet služieb poskytovaných pre obyvateľstvo, Počet obyvateľov využívajúcich poskytované služby

AKTIVITA: Zriadenie klubu pre mládež

Indikátor výstupu: Počet mladých ľudí navštevujúcich klub

AKTIVITA: Zriadenie Zariadenia pre seniorov

Indikátor výstupu: Počet seniorov využívajúcich sociálne zariadenie

OPATRENIE 2.2 DOBUDOVANIE CHÝBAJÚCEJ KULTÚRNEJ, ŠPORTOVEJ, TURISTICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Indikátor výsledku: Počet návštevníkov obce/rok

AKTIVITA: Vybudovanie detského a športového ihriska

Indikátor výstupu: Počet detí a mladých navštevujúcich ihriská

AKTIVITA: Rozvoj agroturistiky - zriadenie equifarmy

Indikátor výstupu: Počet návštevníkov/rok

AKTIVITA: Vybudovanie náučného chodníka

Indikátor výstupu: Dĺžka náučného chodníka v km, Počet náučných tabúl v rámci chodníka

AKTIVITA: Vybudovanie cyklotrasy

Indikátor výstupu: Dĺžka cyklotrasy v km

OPATRENIE: 2.3 ZLEPŠENIE STAVU VEREJNÝCH PRIESTRANSTIEV

Indikátor výsledku: Počet ľudí využívajúcich z revitalizované verejné priestranstvo

AKTIVITA: Dobudovanie verejnej zelene a drobných prvkov architektúry

Indikátor výstupu: Počet drobných prvkov architektúry osadených do obce a zasadených stromov.

OPATRENIE 2.4 PODPORA ROZVOJA CESTOVNÉHO RUCHU

AKTIVITA: Predaj výrobkov s remeselnými výrobkami z mikroregiónu

Indikátor výstupu: Tržby za predané výrobky

2.6.3 PRIORITA 3: INTERAKTÍVNA SPOLUPRÁCA SAMOSPRÁVY S OBČANMI

Indikátor výsledku: Počet obyvateľov zapájajúcich sa do obecných aktivít

OPATRENIE 3.1 ROZVOJ KOOPERÁCIE SAMOSPRÁVY S OBČANMI

AKTIVITA: Pravidelné stretnutia predstaviteľov OZ s občanmi

Indikátor výstupu: Počet aktívne zapojených občanov

OPATRENIE 3.2 OBYVATEĽSTVO AKTÍVNE PODIEĽAJÚCE SA NA ROZVOJI

Indikátor výsledku: Počet aktívnych obyvateľov participujúcich na rozvojových aktivitách

AKTIVITA: Dni obce

Indikátor výstupu: Počet občanov zapojených do spolupráce, Počet návštevníkov.

AKTIVITA: Modernizácia webovej stránky obce

Indikátor výstupu: Počet návštevníkov a užívateľov obecnej web stránky

AKTIVITA: Zavedenie verejného internetu v obci

Indikátor výstupu: Počet užívateľov verejného internetu

3 ZÁVER

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hájske 2014 –2020 je strategický strednodobý dokument určujúci víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia.

Tento dokument predstavuje základné východisko pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hájske bol vypracovaný s cieľom vytvorenia komplexného pohľadu na zdroje obce, ktoré sú využiteľné pre jej ďalší rozvoj.

Okrem všeobecnej charakteristiky územia stanovuje ciele, priority a opatrenia, ktoré sú potrebné k naplneniu poslania územia. Konkrétnym zámerom projektu bolo stanoviť problémové oblasti, určiť k nim adekvátne opatrenia riešení a začať proces trvalo udržateľného rozvoja obce Hájske.

Tento strategický dokument je rozčlenený do dvoch častí: analyticko-strategickej a programovej časti.

Analyticko- strategická časť predstavuje analýzu daného územia, zameriava sa na identifikáciu hlavných disparít obce, zahŕňa skutočné potreby obce a stanovuje konkrétnu víziu obce na roky 2014-2020. V neposlednom rade obsahuje strom problémov, v rámci ktorého bola pozornosť venovaná trom kľúčovým cieľom – nevyhovujúci stav technickej infraštruktúry, nedostatočne rozvinutý sociálno – ekonomický potenciál obce, nízka úroveň spolupráce. Vymedzené problémy boli premietnuté do stromu cieľov, v rámci ktorých bol determinovaný hlavný cieľ a špecifické ciele.

Programová časť dokumentu obsahuje akčný plán, v rámci ktorého boli podané návrhy na realizáciu aktivít pre splnenie špecifických cieľov – opatrení. Na priebežnú kontrolu plnenia jednotlivých opatrení prostredníctvom aktivít bol využitý mechanizmus merateľných ukazovateľov takým spôsobom, aby bola pokrytá škála stanovených priorít, opatrení a aktivít a aby bola zrejmá ich efektívnosť a udržateľnosť, po prípade aby sa včas odhalili odchýlky od dosiahnutia cieľov. Výsledný efekt vypracovania tohto dokumentu na lokálnej úrovni prispeje k realizácii miestneho rozvoja obce .

Chceme upozorniť na to, že program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce nie je uzavretý dokument a je priebežne doplňovaný formou krátkodobých akčných plánov a v prípade zmeny východiskových podmienok aktualizovaný.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hájske vychádza z priorít a cieľov vytýčených pre rozvoj Nitrianskeho samosprávneho kraja. Veríme, že tento program hospodárskeho a sociálneho rozvoja bude akýmsi navigačným podkladom, ktorý bude ukazovať smer úspešného rozvoja obce Hájske.